

Bijlage HAVO
2024

tijdvak 1

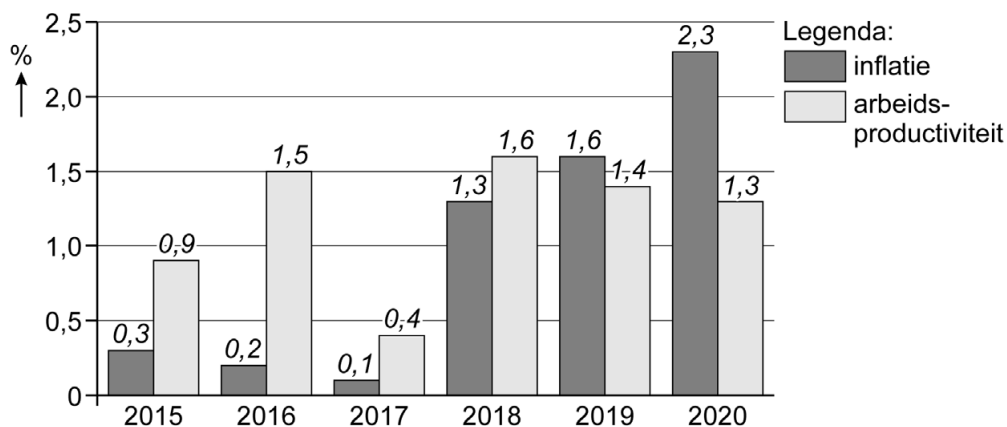
economie

Bronnenboekje

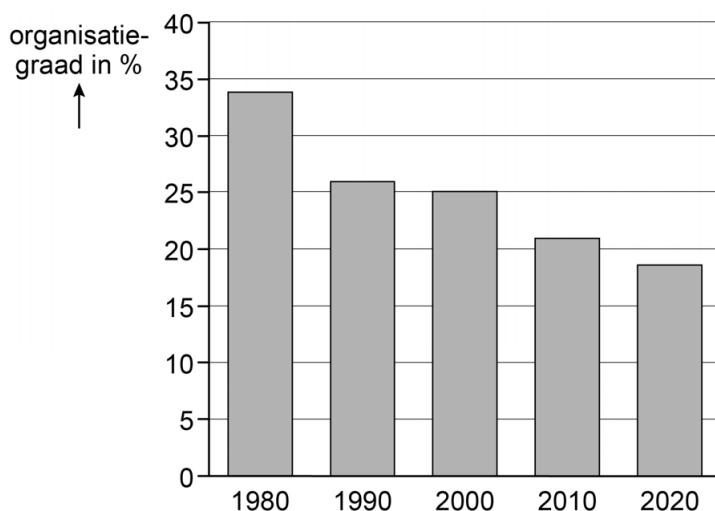
Opgave 1 Een nieuwe cao

De gegevens bij deze opgave zijn representatief voor de supermarktbranche.

Bron 1 Jaarlijkse ontwikkeling van de inflatie en de arbeidsproductiviteit (procentuele verandering ten opzichte van het voorgaande jaar)

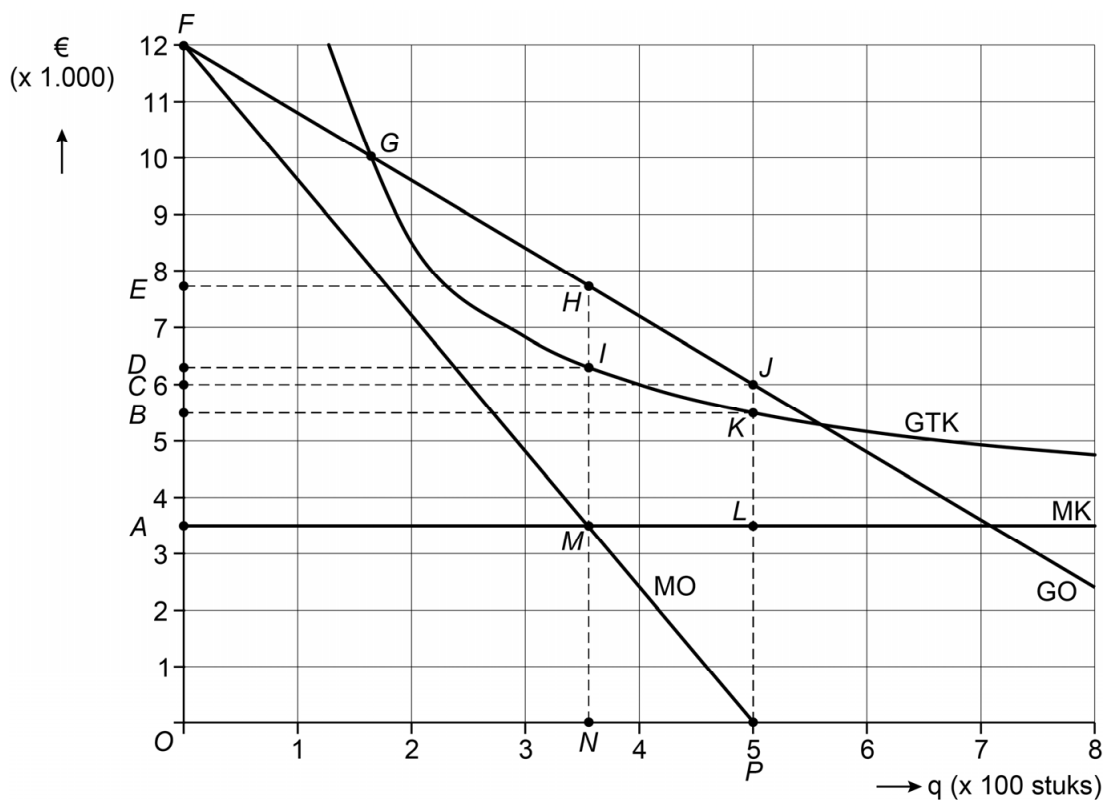

Bron 2 Percentage werknemers dat georganiseerd is via een vakbond

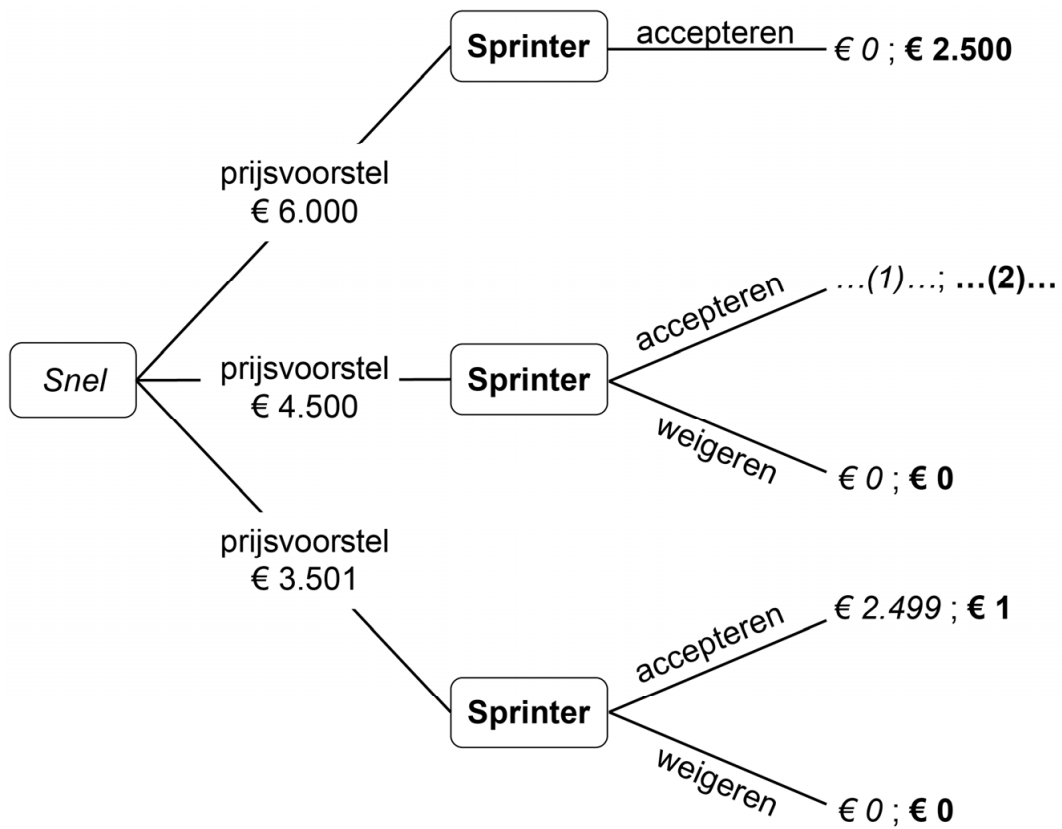
Opgave 2 Speedpedelec

Bron 1 Kosten en opbrengsten voor speedpedelecs Sprinter4

- GTK = gemiddelde totale kosten
- GO = gemiddelde opbrengst
- MO = marginale opbrengst
- MK = marginale kosten

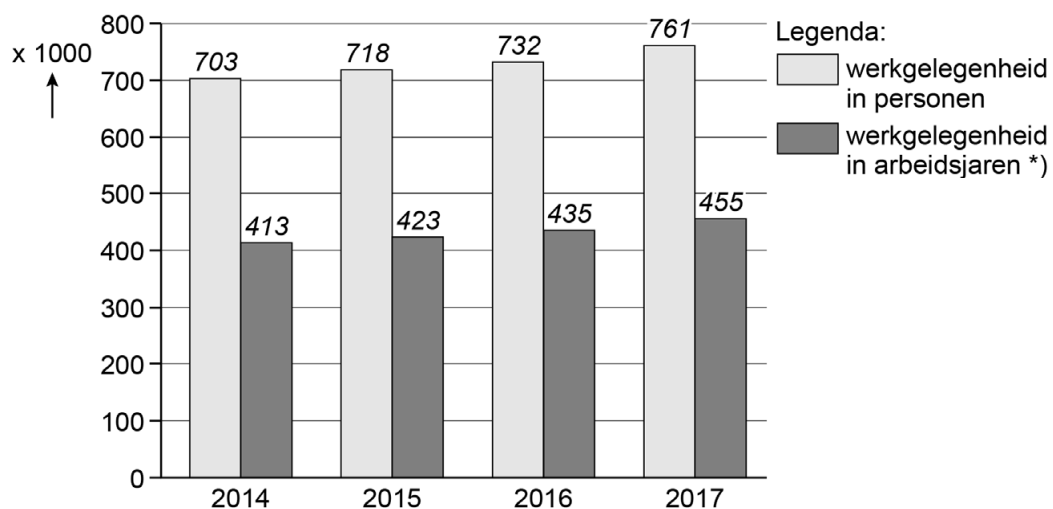
Bron 2 Beslisboom prijsvoorstel Snel aan Sprinter

De opbrengsten rechts in de spelboom geven de verdeling van het restbedrag na aftrek van de variabele productiekosten.

Opgave 5 Toerisme

Bron 1 Werkgelegenheid in de sector toerisme 2014 - 2017

*) Een arbeidsjaar is een maatstaf voor het arbeidsvolume. Dit wordt berekend door alle banen (voltijd en deeltijd) om te rekenen naar voltijdbanen. Bijvoorbeeld: twee halve banen (allebei 50% van een volledige baan), leveren samen 1 arbeidsjaar op.